

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2023–2024

Päiväkodin nimi: Vaskikankaan Päiväkoti

Päiväkodin johtajan nimi: Sanna Paukkunen

Lukuvuosisuunnitelma on käsitelty henkilökunnan kanssa: 12/12/2023

Miten tiedotamme suunnitelmasta huoltajille evakan kautta

Päivittäinen esiopetusaika on: 8.30-12.30

1. Laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa

Laaja-alaisen osaamisen harjoittelu alkaa varhaiskasvatuksessa ja jatkuu läpi elämän. Esiopetuksessa harjoittemme lasten omien ajatusten ja tunteiden ilmaisua muun muassa leikkien, keskustelemalla, toteuttamalla projekteja, oppimalla yhdessä ja arvostamalla jokaisen ajatuksia. Kannustamme lapsia tutkimaan ja ihmettelemään kuuntelemalla ja pysähtymällä heidän ihmettelynsä äärelle. Tarjoamme heille välineitä ja työtapoja oman kulttuurin näkyväksi tekemiselle.

Painopistealueita laaja-alaisessa osaamisessa esiopetuksessamme on itsestä huolehtiminen ja arjen taidot sekä vuorovaikutustaidot. Esiopetuksessa harjoitellaan itsestä huolehtimista ja arjen taitoja esimerkiksi pukeutumis- ja ruokailutilanteissa. Rohkaisemme ja kannustamme lasta yrittämään itse ja harjoittelemaan uusia taitoja aikuisen tuella. Harjoittemme sosiaalisia ja kaveritaitoja eri materiaalien (esim. tarinoiden, piki materiaalin, tunteet hukassa materiaalin, tunnekorttien ja draamatyöskentelyn avulla) ja arjen tilanteissa. Aikuinen on apuna erimielisyyksien ratkomisessa (harjoittemme lasten kanssa riitatilanteiden selvittelyä sovittelun avulla). Aikuinen auttaa myös hyvine tapojen vahvistamisessa ja kunnioittavan käytöksen harjoittelussa. Aikuinen on tilanteissa läsnä ja luon turvallisen ilmapiirin esiopetusryhmään. Ryhmän toimintamme perustuu positiiviseen pedagogiikkaan, jossa sensitiivisyys on keskiössä.

2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo esiopetuksessa

Tavoitteenamme on taata tasa-arvoiset olosuhteet lapsille ja aikuisille. Jokainen mielipide on tärkeä ja jokaisella on oikeus ilmaista omat mielipiteensä. Kohtaamme lapset sukupuolisensitiivisesti eli tarjoamme heille samat vaihtoehdot sukupuolesta riippumatta. Katsomuskasvatus esiopetuksessamme on uskonnollisesti sitoutumaton.

Tavoitteenamme on taata jokaiselle lapselle ja aikuiselle tasa-arvoiset toimintaolosuhteet. Kaikkien mielipiteet huomioidaan ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan kaikessa toiminnassa. Lapsella on mahdollisuus vaikuttaa omiin leikkeihin ja leikkikavereihin. Päiväkodissamme kaikkia lapsia ja perheitä kohdellaan tasa-arvoisesti.

3. Oppimisympäristö ja työtavat

Tavoitteenamme on luoda jokaiselle lapselle turvallinen oppimisympäristö, joka vahvistaa lapsen itsetuntoa. On tärkeää, että lapsi uskaltaa harjoitella uusia taitoja sinnikkäästi, vaikka ne eivät aina onnistuisikaan. Luomme turvallisen ympäristön oppimiselle, kehumisen, kannustamisen, empaattisen vuorovaikutuksen ja läsnäolon avulla. Haluamme luoda me hengen, jossa lapset toimivat yhdessä toisiaan reilusti ja kunnioittavasti kohdellen ja kaikki toimintaan mukaan ottaen. Painotamme kaikessa toiminnassamme positiivista pedagogiikkaa.

Hyödynnämme erilaisia oppimisympäristöjä ja toteutamme oppimista sisällä, ulkona sekä lähiympäristössä. Mahdollisuuksien mukaan teemme myös vierailuja ja retkiä esim. kirjastoon ja koululle. Hyödynnämme päiväkodin sisätiloja myös ryhmäraajat ylittäen. Tiloja muokataan lasten mielenkiinnon kohteiden ja harjoiteltavien asioiden mukaan. Ohjaamme lapsia arvostamaan ympäristöä ja siisteyttä niin ulkona kuin sisällä. Lapset ovat mukana oppimisympäristöjen luomisessa. Käytämme paljon toiminnallista oppimista, jolloin lapsi pääsee käyttämään eri aisteja tutkiessaan ja opetellessaan uusia asioita. Tarjoamme lapsille heidän taitotasonsa mukaista opetusta, joko eriyttämällä alas – tai ylöspäin tarvittaessa.

4. Lasten osallisuus

Toiminnan lähtökohtana on huomioida lasten yksilölliset tarpeet sekä heidän mielenkiinnonkohteensa esim. tutkimuskohteiden valinnassa. Lasten mielenkiinnonkohteet huomioidaan myös lasten henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Lasten ajatuksiin ja ideoihin tartutaan herkällä korvalla. Näistä saamme tietoa havainnoimalla, haastattelemalla, keskustelemalla sekä ottamalla lapset toiminnan suunniteluun mukaan esim. erilaisten äänestysten avulla. Aikuisen läsnäolo ja aktiivinen kuunteleminen on yksi kulmakivistä lasten osallisuuden toteutumisessa.

Esikoulussa ryhmään kuulumisen tunnetta luodaan tekemällä yhdessä lasten kanssa. Jokaisella lapsella on yhdenvertainen mahdollisuus vaikuttaa omaan arkeensa ja samalla ottaa vastuuta omista valinnoistaan. Esim. ruokailussa lapsi saa itse annostella ruokaa sen mukaan mitä ajattelee jaksavansa syödä. Osallisuutta on myös mahdollisuus olla osallistumatta.

Lapset osallistuvat myös oman esiopetussuunnitelman laatimiseen kirjaamalla huoltajan kanssa omia ajatuksia eskarista ja osallistumalla LEOPS-keskusteluun.

Eskarissa harjoittemme oma-aloitteisuutta ja ongelmanratkaisua haastamalla lapsia ratkaisemaan pulmia itse sen sijaan, että vastaukset annettaisiin heille valmiina.

5. Yhteistyö huoltajien kanssa

Teemme huoltajien kanssa yhteistyötä päivittäin vaihtamalla kuulumiset tuonti- ja hakutilanteessa. tiedotamme evakan kautta eskaritoiminnasta viikoittain. Päivittäisissä keskusteluissa esiin tulleet huoltajien toiveet huomioimme mahdollisuuksien mukaan esiopetuksen toiminnassa. Käytössämme on myös postilaatikko, johon huoltajat voivat jättää kysymyksiä, toiveita, ideoita tai ajatuksia toimintaamme tai ryhmäämme liittyen.

Yhteistyössä huoltajien kanssa laadimme lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman, jota arvioidaan keväällä ja aina tarvittaessa. Järjestämme yhden vanhempainillan toimikaudessa sekä erilaisia tapahtumia mahdollisuuksien mukaan.

6. Kaksikielinen esiopetus

Esiopetusryhmämme toimii suomen kielellä. (Oulun kaupunki tarjoaa kotikielen opetusta kaksikielisille lapsille).

7. Kasvun ja oppimisen tuki

Jokaisella lapsella on oikeus saada tarvitsemaansa tukea omassa esiopetusryhmässään. Tuki on pitkäjänteisesti suunniteltua, joustavaa ja lapsen tarpeisiin vastaavaa. Huoltajien kanssa tehävä yhteistyö on avainasemassa tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa. On tärkeää, että samoja asioita harjoitellaan sekä esiopetuksessa että kotona, jotta saadaan lapselle yhtenäinen arki.

Esiopetuksessamme toteutetaan kolmiportaisuuden mallia, johon kuuluu yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Lapsen tuen tarve arvioidaan yhdessä lapsen vanhempien, henkilökunnan ja varhaiserityisopettajan kesken. Tarvittaessa tuentarpeen arviointiin osallistuu moniammatillisia yhteistyökumppaneita kuten koulupsykologi, koulukuraattori tai koulunlaaja-alainen erityisopettaja.

Alueemme varhaiserityisopettajat ovat pitäneet päiväkodillamme Hiukkavaaran alueen esiopettajille koulutuspäivän, missä keskustelimme oppimisen tuen asioista esiopetuksessa. Esiopettajat saivat heitä hyvän kirjallisen ”Eskarit ja oppimisen tuki”- paketin,

8. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Teemme yhteistyötä Hiukkavaaran koulun kummiluokan kanssa. Syksyn aikana tutustumme eskarilaisten kanssa koulun ympäristöön ja pihaan yhdessä kummiluokan kanssa. Vierailimme myös koulun sisätiloissa tutustuen koulun tiloihin sekä luokkiin. Kummiluokka on vierailut myös päiväkodillamme. Kevään puolella yhteistyömme tiivistyy ja pääsemme mukaan kummiluokkamme tunneille ja suunnitelmissa on myös ruokailla koululla. Lasten toiveita yhteistyöstä otetaan huomioon ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

9. Arviointi

Esiopetuksen henkilökunta suunnittelee ja arvioi toimintaansa viikoittaisissa tiimipalaverissaan. Esiopetussuunnitelmat toimivat toiminnan suunnittelun ja toteutuksen ohjenuorana. Lasten kanssa käydään keskustelua sekä arviointia toiminnan toteutumisesta. Vanhempien kanssa keskustellaan tiiviisti sekä seurataan lapsen kehitystä, oppimisen etenemistä sekä tavoitteiden saavuttamista. Varhaiserityisopettaja on mukana ryhmän toiminnassa ja arvioinnissa. Esiopetussuunnitelmien tavoitteiden arviointi käydään läpi yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa maaliskuussa.